

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 566/2024
19.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца ТЕI-TECHNO EXPORT IMPORT MINING CONSTRUCTION DOO Београд, МБ ..., чији су пуномоћници Светлана Срндовић, адвокат у ... и Ирена Ранковић, адвокат у ..., против туженог VLASINA PELET ДОО Власотинце, чији је пуномоћник Александар С. Павловић, адвокат у ..., ради дуга, вредност предмета спора 16.930.765,26 динара, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4178/23 од 22.02.2024. године, у седници већа одржаној дана 19.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4178/23 од 22.02.2024. године у ставу I изреке у делу којим је потврђена пресуда Привредног суда у Лесковцу П 1091/21 од 24.04.2023. године у ставу II и III изреке, у делу којим је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени као солидарни дужник са Yuba Invest ДОО Црна Трава да тужиоцу на име главног дуга исплати износ од 16.930.765,26 динара и законску затезну камату на износ од 15.397.823,19 динара почев од 28.10.2012. године до исплате и на износ од 1.073.966,78 динара почев од 15.04.2013. године до исплате, као и трошкове извршног поступка у износу од 378.970,00 динара, до укупног износа од 40.542.401,88 динара, и у делу одлуке о трошковима поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Лесковцу П 1091/21 од 24.04.2023. године, у ставу првом изреке, укинута је решење о извршењу Привредног суда у Лесковцу Ив бр. 707/13 од 24.05.2013. године у целости. У ставу другом изреке, обавезан је тужени као солидарни дужник да тужиоцу на име главног дуга исплати износ од 16.930.765,26 динара, са законском затезном каматом на износ од 16.411.789,98 динара почев од 28.10.2012. године до исплате, као и трошкове извршног поступка у износу од 378.970,00 динара. У ставу трећем изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 2.081.508,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 4178/23 од 22.02.2024. године у ставу I изреке одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у делу става II изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени као солидарни дужник да тужиоцу на име главног дуга исплати износ од 16.930.765,26 динара и законску затезну камату на износ од 15.397.823,19 динара почев од 28.10.2012. године до исплате и на износ од 1.073.966,78 динара почев од 15.04.2013. године до исплате, као и трошкове извршног поступка у износу од 378.970,00 динара, и у ставу III изреке, као и решење истог суда П 1091/21 од 24.04.2023. године; у ставу II изреке преиначена је првостепена пресуда у делу става II изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени као солидарни дужник да тужиоцу исплати законску затезну камату на износ од 1.073.966,78 динара почев од 28.10.2012. године до 14.04.2013. године тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени као солидарни дужник да тужиоцу исплати законску затезну камату на износ од 1.073.966,78 динара почев од 28.10.2012. године до 14.04.2013. године; у ставу III одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, којом побија другостепену пресуду у ставу I изреке у делу у ком је одбијена жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у делу у ком је тужени обавезан да тужиоцу исплати износ од 16.930.765,26 динара са законском затезном каматом, трошкове извршног поступка у износу од 378.970,00 динара и трошкове парничног поступка, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду по одредбама члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23 – др. закон), Врховни суд је одлучио да ревизија туженог није основана.

У доношењу побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Предмет тужбеног захтева је новчано потраживање тужиоца у износу од 16.930.765,26 динара са припадајућом законском затезном каматом, на име неисплаћене цене за фабрику коју је главни дужник Привредно друштво Yuba Invest ДОО Црна Трава купио од тужиоца.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац, у својству продавца и Yuba Invest доо Црна Трава, као купац, били су у пословном односу по основу Уговора о продаји од 07.11.2011. године, чији предмет је продаја фабрике дрвених пелета. Уговорена цена фабрике била је 393.990,00 USD, увећана за цену превоза и трошкове инжењера за монтирање, с тим да у ту цену нису урачунати трошкови царине и ПДВ. Због неизмирења дела купопродајне цене, тужилац је тужбу поднео против туженог Yuba Invest ДОО Црна Трава, као купца и туженог Власина пелет ДОО Власотинце, са тужбеним захтевом да се тужени обавезу да тужиоцу солидарно исплате преостали дуг по наведеном уговору. Током поступка је над туженим Yuba Invest ДОО Црна Трава отворен стечајни поступак, па је поступак у односу на Yuba Invest ДОО Црна Трава прекинут. Тужилац је потраживање обухваћено тужбеним захтевом пријавио у стечајном поступку над Yuba Invest ДОО Црна Трава и његово потраживање је признато. Привредно друштво Yuba Invest ДОО Црна Трава је са Фондом за развој РС

дана 19.10.2011. године закључио Уговор о кредиту на износ од 40.000.000,00 динара, за куповину фабрике. Yuba Invest ДОО Црна Трава је донео одлуку о статусној промени – издвајању уз оснивање и основао туженог, које друштво је 20.02.2013. године уписано код Агенције за привредне регистре. Деобним билансом предвиђен је прелаз на туженог уплаћених аванса по уговору о куповини фабрике у износу од 13.932.079,84 динара, као и прелаз обавеза према Фонду за развој РС по основу дугорочног кредита у износу од 40.658.840,04 динара за куповину фабрике. Тужени је са Yuba Invest ДОО Црна Трава закључио 01.04.2013. године уговор о купопродаји којим је купио Фабрику дрвених пелета за уговорену цену од 34.671.452,79 динара без ПДВ-а, и на дан 01.04.2013. године у пословним књигама Yuba Invest прокњижен је рачун за купца Власина Пелет на износ од 34.671.452,79 динара, ког дана је из пословних књига Yuba Invest избрисана вредност фабрике за пелет и иста је пренета туженом Власина пелет, док је по основу купопродајне цене остало неизмирено тужиочево потраживање према купцу Yuba Invest у досуђеном износу. Обавезу према Yuba Invest тужени је измирио конверзијом потраживања у основни капитал код туженог 20.06.2013 године. Утврђено је да висина ненаплаћеног потраживања тужиоца према Yuba Invest доо износи 16.411.789,98 динара и 518.975,28 динара на име обрачунате законске затезне камате у доцњи, и да разлика између вредности пренете имовине туженом и обавеза друштва преносиоца износи 40.542.401,88 динара. Судови закључују да је без основа у план поделе у вредност пасиве која се имала пренети стицаоцу унета обавеза у износу од 40.658.840,04 динара на име кредита од Фонда за развој, јер за то није прибављена обавезна изричита сагласност Фонда, и исти је наплаћивао потраживање искључиво од Yuba Invest доо у принудној уплати. Стога је разлика између вредности пренете имовине и обавеза друштва преносиоца туженом 40.542.401,88 динара и већа је од предметног дуга. Другостепени суд закључује да тужени као стицалац имовинске целине од Yuba Invest доо одговора за његов главни дуг на име цене фабрике и за споредно потраживање, на име обрачунате камате за плаћање у доцњи од 518.975,28 динара, и законску затезну камату на преостали износ који тужиоцу није плаћен на име укупне вредности испоручене опреме и извршених услуга 16.411.789,98 динара, и то на износ од 15.397.823,19 динара од дана 28.10.2012. године до исплате, и на износ од 1.073.966,78 динара од дана 15.04.2013. године до исплате, применом члана 505. став 1. тачка 1 и 2. Закона о привредним друштвима, члана 414. и члана 452. Закона о облигационим односима.

Ревизијом се побија правилност примене материјалног права у доношењу правноснажне пресуде, истицањем да правилна примена одредбе члана 505. Закона о привредним друштвима, која уређује солидарну одговорност друштва стицаоца приликом статусне промене тако да је ограничава по висини солидарне обавезе до износа разлике вредности имовине друштва преносиоца која му је пренета и обавезе друштва преносиоца које је преузео, лимитира примену одредбе члана 452. Закона о облигационим односима вредношћу активе пренете имовине. Ревидент се позива на налаз и мишљење вештака економске струке од 05.10.2022. године и његово изјашњење од 26.12.2022. године према коме висина солидарне обавезе према тужиоцу применом одредбе члана 505. став 1. тач. 2 ЗПД на дан 30.10.2013. године и на дан вештачења 05.10.2022. године износи 74.817,00 динара.

Разлози ревизије не стоје. Чињенице о висини разлике између вредности активе која је на туженог пренета од Yuba Invest доо и пасиве, односно обавеза које су му пренете, део су утврђеног чињеничног стања, па наводи ревидента којим исте чињенице побија, нису дозвољени ревизијски разлози у смислу одредбе члана 407. став

2. Закона о парничном поступку. Уз то, разлика се своди на значај плана поделе приликом оснивања туженог, према коме је предвиђен пренос на туженог обавеза Yuba Invest доо према Фонду за развој на име кредита датог за куповину фабрике која је у утврђеним околностима и условима пренета на туженог. Судови су правилно закључили да обавеза према Фонду за развој није пренета на туженог, те не може умањивати вредност пренете активе туженом.

Према одредби члана 414. Закона о облигационим односима сваки дужник солидарне обавезе одговора повериоцу за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњене од ког кога хоће, све док не буде потпуно испуњена, али када један дужник испуни обавезу, она престаје и сви се дужници ослобађају.

Према одредби члана 452. став 1. Закона о облигационим односима, лице на које пређе на основу уговора нека имовинска целина физичког или правног лица, или један део те целине, одговара за дугове који се односе на ту целину, односно на њен део, поред дотадашњег имаоца и солидарно с њим, али само до вредности њене активе. Нема правног дејства према повериоцима одредба уговора којом би се искључивала или ограничавала одговорност утврђена у претходном ставу (став 2. ЗОО).

Према одреди члана 505. став 1. тачка 1. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 36/11 и 99/11) имовина и обавезе друштва преносиоца прелазе на друштва стицаоца у складу са уговором о статусној промени, односно планом поделе, а према тачки 2. истог члана, друштво стицалац постаје солидарно одговорно са друштвом преносиоцем за његове обавезе које нису пренете на друштво стицаоца, али само до износа вредности разлике вредности имовине друштва преносиоца која му је пренета и обавеза друштва преносиоца које је преузео, осим ако је са одређеним повериоцем другчије уговорено.

Правилна је примена наведеног материјалног права од стране нижестепених судова када су правноснажном пресудом обавезали туженог да солидарно Yuba Invest доо Црна Трава исплати тужиоцу преостали неизмирени дуг по основу Уговора о продаји од 07.11.2011. године, чији предмет је продаја фабрике дрвених пелета, до висине разлике између вредности имовине која је пренета туженом и обавеза које је тужени преузео, која је утврђена у износу од 40.542.401,88 динара, којим износом је уједно лимитирана обавеза туженог према тужиоцу.

Како за побијање правноснажне пресуде не стоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одбио ревизију као неосновану према наведеном, и одбио захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка туженом, јер тужени није успео у поступку по ревизији.

**Председник већа – судија
Татјана Миљун, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић